

valide administratum, nunquam iterari posse. Ergo. Unde Ecclesia, propter honorem huic sacramento debitum, statuit, 1 part. Decret., dist. 50, can. 55, omnes rebaptizantes fieri irregulares, et *nunquam permittendum ut ad clericatus gradum promoveantur.*

Post ea quæ diximus de effectibus Baptismi, opportunitum videtur quædam subjungere de effectibus circumcisio[n]is et Baptismi Joannis.

Quæritur 1º quis fuerit effectus circumcisionis.

R. Plurimi Patres et scholastici arbitrati sunt eam in remedium peccati originalis institutam fuisse. Verum alii communius et probabilius docent eam fuisse dunataxat signum externum foederis inter Deum et ipsius populum, idque multis astruere conantur rationibus, quarum præcipuae sunt :

1º Gen. xvii, 10 et 11 : *Hoc est pactum meum quod observabitis inter me et vos, et semen tuum post te : circumcidetur ex vobis omne masculinum, et circumcidetis carnem preputii vestri, ut sit in signum fœderis inter me et vos. Infans octo dierum circumcidetur in vobis, omne masculinum....* Unde sic : Nulla fit mentio remissionis peccati originalis : attamen incredibile est in ipsamet circumcisionis institutione præcipuum ejus effectum taceri.

2º B. Paulus, Rom. iii, 1, quærerit : *Quid ergo amplius Judæo est? aut quæ utilitas circumcisionis?* Respondet : *Multum per omnem modum. Primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei.* De remissione peccati originalis nihil omnino dicit.

3º Ante circumcisionis institutionem aliud existere debebat remedium contra peccatum originale, siquidem docetur illud semper potuisse remitti : remedium istud perseverare debuit pro feminis, quibus circumcision non applicabatur, et pro infantibus masculis ante octavum diem decedentibus. Admitti igitur non potest exceptio pro masculis circumcisioni subjectis, nisi exprimatur in Scriptura vel in traditione : atqui talis circumcisionis effectus clare non exprimitur neque in Scriptura, neque in traditione. *Non in Scriptura,* cum nullus exhibeatur

textus qui aliud quam præceptum positivum significet. *Non in traditione,* siquidem Patres et doctores valde sunt divisi, ut videtur est apud auctores de hac quæstione fusius disserentes, ut *Drouin, Billuart, Cont. Tournely,* et apud Estium in Epist. ad Rom. iv, 11. Ergo.

Quæritur 2º quis fuerit effectus Baptismi Joannis.

R. Lutherani et Calvinistæ dicunt illum ejusdem efficaciam fuisse ac Baptismum Christi ; quia, juxta ipsos, uterque per fidem tantum operatur. Sed de fide est ingenitam inter utrumque existisse differentiam. « Si quis » dixerit, » inquit conc. Trid., sess. 7, de Bapt., can. 1, » Baptismum Joannis habuisse eamdem vim cum Baptismo Christi; anathema sit. » Idem patet ex pluribus textibus Scripturæ et Patrum testimoniis, in quibus clare ostenditur Baptismum Joannis fuisse ad penitentiam et ex opere operantis effectum produxisse, Baptismum vero Christi gratiam et dona Spiritus sancti ex opere operato dare. Ergo.

CAPUT SEXTUM.

DE SUBJECTO BAPTISMI.

Certum est solum hominem viatorem Baptismum suscipere posse, quoctunque sensu intelligatur textus difficilis B. Pauli, I Cor. xv, 29 : *Alioquin quid facient qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgent?* Sed homines viatores sunt parvuli vel adulti : de his et illis separatim dicemus.

ARTICULUS PRIMUS.

DE BAPTISMO PARVULORUM.

In diversis circumstantiis ex quibus variæ nascuntur quæstiones, spectari possunt infantes : itaque agemus

1° de baptizandis parvulis in genere; 2° de tempore ad quod Baptismus eorum differri possit; 3° de Baptismo parvolorum invitatis parentibus; 4° de Baptismo fetus abortivi; 5° de Baptismo fetus nondum nati; 6° de operatione cæsarea; 7° de Baptismo monstrorum, et 8° de infantibus expositis et aliis domi baptizatis.

§ 1. — De baptizandis parvulis in genere.

In duodecimo saeculo, Petrus de Brus, cuius discipuli dicti sunt Petrobrussiani, et Henriciani, a quodam ex eis nomine Henrico, docebant Baptisma infantibus fidei et doctrinae christianaæ incapacibus collatum, esse nullum. In decimo sexto saeculo, Nicolaus Stork, primus Lutheri discipulus, principio magistri circa justificationem ex sola fide provenientem inhærens, docuit Baptisma infantium esse nullum, ac consequenter, post adeptum rationis usum, iterandum: unde sectatores ejus dicti sunt *Anabaptistæ*.

Quidam veteres, inter quos Tertullianus, lib. de Bapt., cap. 18, et S. Gregorius Nazianzenus, fatentes parvulos valide baptizari posse, nolebant tamen eos baptizari, extra periculum mortis, ante adulorum astatem, tum ne periculo exponerentur sponsores, tum ut ipsi melius inteligerent obligationes Baptismo annexas. Erasmus, ulterius progrediens, contendebat parvulos semel adultos interrogandos esse an promissiones nomine suo factas ratas habere vellent, et, si eas confirmare recusarent, proprio arbitrio dimittendos esse nec ad vitam christianam compellendos. Contra eos nobis probandum est 1° parvulos valide baptizari posse, 2° expedire, eos baptizari.

PROPOSITIO PRIMA.

Parvuli valide baptizari possunt.

Prob. Propositio est de fide, et probatur traditione ac ratione.

1° *Est de fide*, ut pote definita in conc. Trid., sess. 7, de Bapt., can. 13: « Si quis dixerit parvulos, eo quod

» actum credendi non habent, suscepto Baptismo, inter fideles computandos non esse, ac propterea, cum ad annos discretionis pervenerint, esse rebaptizandos, aut præstare omitti eorum Baptisma, quam eos, non actu proprio credentes, baptizari in sola fide Ecclesiæ; ana thema sit. » Ergo 1°.

2° *Prob. traditione*. In memoriam revocanda sunt testimonia S. Cypr. et S. Aug. superius citata, p. 486, quibus addi potest sequens Origenis, in Epist. ad Rom., cap. vi: « Ecclesia ab Apostolis traditionem suscepit etiam parvulis dare Baptismum. » Unde in Ecclesiis Latinis, Græcis aliasque Orientalibus semper exstitit mos baptizandi parvulos. Ergo 2°.

3° *Prob. ratione*. Constat enim, ex propositione nostra superius, p. 485, probata, Baptismum necessarium esse necessitate medii ad salutem: aliunde certum est Deum velle salutem ipsorum infantium ante usum rationis decadentium: ergo 3°, etc. Ergo.

Solvuntur objectiones.

Obj. 1°. Ex verbis Christi, *Docete omnes gentes, baptizantes eos; qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit*, fides præmittenda est Baptismo: atqui parvuli sunt incapaces fidei; ergo et Baptismi.

Dist. maj. Fides præmittenda Baptismo, pro adultis, conc.; pro infantibus, *nego maj.* Certum est quidem adultos baptizari non posse nisi credant: sed cum, ex una parte, Baptismus sit ad salutem omnino necessarius, et cum, aliunde, Deus, nedum excludat parvulos a salute, dixerit e contra: *Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum cœlorum*, Matth. xix, 14, concludendum est Baptismum ipsis valide administrari posse: ergo. Unde, ut notat S. Aug., qui aliena peccavit voluntate, aliena justificatur fide, vide licet fide Ecclesiæ; id est fide qua Ecclesia scit parvulos in Baptismate justificari. *Credidit in altero, quia peccavit in altero.* Serm. 294, cap. 11, n. 12.

Fides autem virtute Baptismi infunditur in parvulos. Parvuli christiane educati, a fide habituali ad fidem actualem insensibiliter transeunt, sicut a principiis ingentis rationis ad actus rationales. Vide quæ diximus in Tractatu de vera Ecclesia, agendo de formatione actus fidei.

Obj. 2º. Repugnat graves obligationes Baptismo annexas alicui inscio imponi. Ergo.

R. Nego ant. Nam 1º filii tenentur servare multos contractus a patribus suis pro ipsis initos; 2º subjiciuntur legibus patriæ in qua inscii nascuntur; 3º infantes apud Judæos graves contrahebant obligationes circumcisioni annexas; cur repugnaret eos similiter apud nos contrahere obligationes per Baptismum impositas? 4º Omnes adulti qui volunt salvari, Baptismum suscipere tenentur: ergo nullus in infantia baptizatus conqueri potest injuriam sibi illatam fuisse, sed promissiones a sponsoribus pro ipso factas tenere obligatur, ut expresse definit conc. Trid., sess. 7, de Bapt., can. 14.

Obj. 3º. Nullibi legitur in Scriptura infantes baptizatos esse, sed tantum adultos. Ergo.

R. 1º. Forte negari posset antecedens: in Actibus quippe Apostolorum legitur Paulum baptizasse 1º Lydiam purpurariam cum domo sua, Act. XVI, 15; 2º custodem carceris et domum ejus, Act. XVI, 33; 3º Stephanæ domum, I Cor. I, 16: quando autem tota domus baptizatur, valde probabile est etiam parvulos baptizatos esse. Ergo.

R. 2º. Nego conseq., siquidem multa a Christo dicta vel instituta, ad nos per solam traditionem transmissa sunt, v. g., laicos ipsasque mulieres baptismum semper valide et quandoque licite administrare posse. Ergo.

PROPOSITIO SEGUNDA.

Non solum valide, sed multum convenienter baptizantur parvuli.

Prob. 1º ex praxi Ecclesiæ, quæ parvulos semper baptizavit et baptizari voluit; 2º ex sanctis Patribus, qui, ut

S. Cypr. et S. Aug. superius citati, parvulos recens natos baptizandos esse docuerunt; 3º ex ratione, quia parvuli salvari non possunt nisi baptizentur: unde Tertull., S. Greg. Naz. et alii veteres differendum esse Baptismum contendentes, volebant tamen baptizari parvulos in periculo mortis constitutos: at, nisi omnes baptizentur, multi peribunt defectu Baptismi, ii scilicet qui qualcumque de causa subito morientur; 4º quamdiu non baptizantur, remanent in peccato, et immundo spiritui obnoxii sunt: atqui valde expedit ut ab hujusmodi servitute quamprimum liberentur, Christo inserantur et filii Dei constituantur. Ergo.

§ II. — De tempore quo parvuli baptizari debeant.

Ludovicus XIV, edicto anni 1698, præscriperat ut infantes intra viginti et quatuor horas post suam nativitatem baptizarentur: hæc præscriptio ab episcopis fuit adoptata, et in Ritualibus adhuc reperitur inscripta. Nullam autem nunc habet vim in foro civili. Valde expedit ut infantes intra breve tempus, post suam nativitatem, baptizentur, ne salus eorum periclitetur; non tamen dammandi essent parentes qui, patrinum aut matrinam expectantes, per duos aut tres dies different præsentationem infantis ad Baptismum, ex consensu parochi, modo cautissime in eum invigilarent. In statutis synodalibus nostris anni 1851 prohibetur ne Baptismus ultra tres dies, sine licentia nostra, differatur: tit. III, cap. 2.

Solliciti debent esse parochi, ut parvuli in sua parochia nati ipsomet die nativitatis vel saltem crastino baptizentur, et de hoc sæpe monere tenentur parochianos, privatim aut publice, prout opus erit.

Æstimant theologi differre per longum tempus baptizare parvulum, etiam periclitari non apparentem, peccatum esse mortale: quid autem intelligendum sit per longum tempus, non sibi consentiunt; alii requirunt saltem unum mensem, alii quindecim aut viginti dies; alii, e contra, dicunt unum aut alterum diem absque causa sufficere; alii, ut *Tournely*, putant dilationem

extendi non posse ultra quinque aut sex dies : verum communius docent dilationem decem vel undecim dierum grave constituere peccatum. Bened. XIV, Inst. 98, n. 3 et seq.; S. Ligoriūs, l. 6, n. 118.

In diocesibus autem in quibus speciali statuto prescribitur Baptismum intra viginti et quatuor horas conferri, non videtur a mortali excusari posse parochum aut vicarium qui, sine rationabili causa, parvulum ultra hoc tempus baptizandum remittit.

Si per longius tempus exspectandum foret, petenda esset licentia conferendi Baptismum privatum et cærimonias differendi.

§ III. — De Baptismo parvolorum invitisi parentibus.

De validitate ejus non agitur : sive enim licite, sive illicite parvulis, invitisi parentibus, conferatur, validus est, ut patet : tota igitur quæstio est an et quando licite conferri possit. Plurima certa sunt, videlicet :

1º Si parentes fuerint baptizati, sive catholici, sive hæretici sint, sive schismatici, sive apostatae, proles eorum, ipsis invitisi, licite baptizari possunt; hujusmodi enim parentes, ratione Baptismi, et eorum proles, ratione nativitatis, ad Ecclesiam pertinent : ergo Ecclesia potest, absque injuria, proles istas baptizare et parentibus auferre, aliisve christiane educandos committere. Ita Suarez, Layman, Natalis Alexander, Tournely, Drouin, Billuart, S. Ligoriūs, etc. Verum, ut observat Dens, saepè filii parentibus baptizatis sine maximis incommodis auferri non possunt; tunc eos baptizare non expedit. Aliunde, cum plerique hæretici et schismatici infantes suos baptizent, salus eorum non evidenter periclitatur.

2º Filii infidelium usum rationis habentes et Baptismum postulantes, invitisi parentibus, tacite baptizari possunt, quia in iis quæ sunt juris divini, naturalis vel positivi, incipiunt esse suæ potestatis : sic S. Th., 3 part., q. 68, art. 10, et cum illo generaliter theologi. Filii etiam minores, invitisi parentibus sic baptizati, membra fiunt Ecclesiæ, quæ eos potest et debet, si possit, ab infideli-

bus, ob periculum perversionis, segregare. Ita multi, et præsertim Bened. XIV, in longa Instructione data, die 28 feb. 1747, archiep. Tarsan. vices gerenti, n. 29.

3º Filii infidelium, non solum in extremo, ut quidam volunt, sed probabilius in gravi mortis periculo, invitisi et etiam reluctantibus parentibus, baptizari possunt ac debent, propter salutis necessitatem : hoc constat ex communi sensu doctorum, ex citata Instructione Bened. XIV, n. 7, et ex praxi missionariorum apud infideles degentium.

4º Filii infidelium extra curam parentum licite vel illicite positi, vel ab eis projecti aut derelicti, nec in potestatem eorum reversuri, baptizari debent; similiter et perpetuo amentes, licet in potestate parentum infidelium mansuri, quia nullum est periculum perversionis. Sic adhuc Bened. XIV, ibid. n. 9, et communiter auctores.

5º Licite baptizantur parvuli infidelium in bello capti, quia tunc lege belli ad parentes non pertinent. Sic iterum Bened. XIV, n. 7.

6º Similiter filii infidelium qui sunt mancipia Christianorum, invitisi parentibus baptizari possunt, quia non ad parentes, sed ad dominos pertinent.

7º Item, si ex parentibus unus consentiat, altero reluctantante, aut si, mortuo patre, avus consentiat, matre renuente, proles baptizari potest : sic communiter theologi et Bened. XIV, ibid., n. 15 et 17.

Nunc igitur quæstio est an baptizare liceat filios infidelium non periclitantes et in potestate parentum remansuros.

PROPOSITIO.

Filios infidelium, extra casus supra expositos, invitisi parentibus baptizare non licet.

Prob. 1º ex decreto Congregationis Sancti Officii, diei 3 martii 1763, id prohibentis; 2º ex Bened. XIV, Inst. citata, n. 23; 3º ex S. Thoma et consensu omnium doctorum; 4º ex ratione; vel enim infantes infidelium bap-

tizati parentibus relinquerentur, vel non : si prius, evidenti periculo perversionis et profanationis sacramenti exponerentur; si posterius, jus parentum violaretur. Ergo. 5º Consuetudo Ecclesiæ optima est regula de doctrina ejus judicandi; atqui « non habet hoc Ecclesiæ consuetudo quod filii infidelium invitatis parentibus baptizentur, » inquit S. Th., 3 part., q. 68, art. 10 : ergo.

Dices 4º : Plurimi infantes ante usum rationis morientur, et si baptizati fuerint, salvabuntur : ergo licet eos invitatis parentibus baptizare.

R. Nego conseq. ob duplicem rationem : 1º quia, licet plurimi morituri sint, de nullo in particulari mors certa est vel præsumenda : de unoquoque igitur in particulari affirmari potest quod sacramentum evidenti periculo exponeretur; 2º quia Christum noluisse ex consuetudine Ecclesiæ merito colligitur. Ergo.

Dices 2º : Filius juste subtraheretur parentibus eum jugulare volentibus : ergo a fortiori eisdem subtrahi potest ne æternaliter pereat.

R. Nego conseq. et paritatem. Ratio disparitatis a voluntate Christi desumitur : efficere quidem potuisse Christus ut filii infidelium juste subtraherentur parentibus, quia, ut supremus Dominus, jura hominum transferre aut limitare potest. Scimus autem, ex doctrina et praxi Ecclesiæ, eum voluisse ut filii infidelium parentibus non subtraherentur causa Baptismi, ne forte, reluctantibus parentibus, inde orirentur graves perturbationes in ipsis religionis detrimentum; hoc nobis sufficere debet.

§ IV. — De Baptismo fetuum abortivorum.

Apud omnes constat fetus humanum ante partum naturalem anima rationali donari : unde Innocentius XI sequentem damnavit propositionem, n. 35, anno 1679 : « Videtur probabile omnem fetus, quamdiu in utero est, carere anima rationali, et tunc primum incipere eamdem habere cum paritur. »

Quo præcise tempore fetus animetur, non sibi con-

sentiunt auctores : multi volunt animam non infundi nisi in corpus bene organis instructum ; non requirunt tamen ut sit adiectum, roboratum et ad nativitatem idoneum. Unde, post Aristotelem, dicunt animam creari in maribus circa diem quadragesimum conceptionis, et in feminis circa diem octagesimum, quia in ea tantum ætate omnia incipiunt existere organa. Non videtur quo fundamento tanta instituatur differentia inter animationem masculi et animationem feminæ; experientia enim constat gemellos diversi sexus bene formatos eodem partu nasci.

Cangiamila, auctor operis eruditæ cuius titulus *Embryologia sacra*, 1 vol. in-f°, multis exemplis probat fætus humanos longe ante quadragesimum diem animari, quod nunc fere omnes admittunt : quoniam vero nulla dari potest ratio cur animaretur die septimo, potius quam die tertio vel secundo, ut plures volunt, valde probabile est illum animari in ipso conceptionis initio. Vide opus Cangiamila, vel ejus compendium auctore *Dinouart*, aut dissertationem theologicam de baptizandis abortivis, apud *Dens*, ad calcem Tractatus de *Baptismo*.

Hinc colligitur 1º fetus quantumvis parvum, si formam habeat humanam et vivat, baptizandum esse absolute; 2º si vestigia humanitatis aut vita sint dubia, baptizandum esse sub conditione : *Si tu es homo et vivis*; 3º aqua tepefacta utendum esse, si habeatur, ne fetus occidatur et etiam ante finitum baptismi moriatur; 4º productionem mulieris informem baptizandam esse sub conditione, quoties non constat eam non esse humanam, aut non esse animatam, et si, aperto involucro, inveniatur fetus certo humanus, baptizandus est sub conditione : *Si tu non es baptizatus*; 5º data opportunitate, monendam esse mulierem conjugatam, vel gravidam, intra confessionem, ut, si forte abortum experietur, curet fetus gratia Baptismi non privandum.

§ V. — De Baptismo fetus nondum nati.

Ubi infans aliquam partem corporis emittit in lucem,

et periculum mortis currere videtur, baptizandus est in ea parte, *ut supra vidimus*, p. 499.

Si ita maneat clausus in utero matris, ut aqua tangi nequeat, illicite tentaretur Baptismus, cum validus esse nequeat.

Verum, ex hypothesi quod aqua, manu vel instrumento, ad infantem in utero matris inclusum vel ad secundinas eum involventes introduci possit, valetne Baptismus sic administratus? Duplex est sententia.

Communiter antiqui et recentiores non pauci negaverunt, his præsertim innixi rationibus: 1º Per Baptismum renascimur, ex verbis Christi: *Nisi quis renatus fuerit, etc.*, et infans nondum natus renasci non potest: ergo. 2º Hanc sententiam ex professo defendit S. Th., 3 part., q. 68, art. 11, citans S. Aug. 3º Sic se habet Rituale Romanum, tit. de Baptizandis parvulis: « Nemo in utero » matris clausus baptizari debet. » Ergo.

Alii vero multi recentiores oppositam tenendam esse sententiam contendunt: 1º quia infans animatus, licet in utero matris adhuc inclusus, recte dici potest natus, per oppositionem ad nihilum, sicut angelus dixit de Christo in utero B. Virginis Mariæ conceptio: *Quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est*, Matth. 1, 20; 2º infans in utero matris sufficienter natus est ut peccatum originale contrahat: ergo et ut remedium contra illud peccatum ei applicetur; 3º Rituale supposebat aquam ad infantem in sinu materno reclusum pervenire non posse: igitur auctoritas ejus nobis non adversatur; 4º ex doctorum conflictatione nascitur saltem dubium: at in dubio pars tutior est eligenda: ergo. Unde sapientissimus Benedictus XIV, de Synodo diœces., l. 7, cap. 5, n. 6, docet obstetrices hujusmodi infantem baptizare debere sub conditione, et si infans foras prodeat, iterum sub conditione baptizandum esse. Parochi igitur obstetrices et chirurgos, pro sua prudentia, monere debent de hoc munere ab ipsis, data occasione, implendo.

§ VI. — De operatione cæsarea.

Hæc operatio vocatur cæsarea, vel a Julio Cæsare qui, ut refertur, per incisionem ex utero matris suæ in lucem editus est, vel a verbo *cædere*: fieri potest in muliere viva cuius partus judicatur impossibilis, vel in muliere mortua quæ est gravida. Pro utroque casu remittimus ad compendium Embryologiæ sacræ gallice scriptum, quod existit in calce Opusculi nostri diaconis et presbyteris destinati.

§ VII. — De Baptismo monstrorum.

Productio mulieris, quantumvis monstruosa, generaliter baptizanda est vel absolute, si formam habeat humana, v. g. caput et pectus; vel conditionate, si indicia humanitatis sint tantum dubia, et tunc adhibetur forma: *Si tu es capax, ego te baptizo*, etc. Si nulla apparent vestigia humana, caute examinandum est an sub monstruosa hac forma fetus humanus non lateat, et quamdiu aliquod remanet dubium, Baptismus conferendus est sub conditione: *Si tu es homo*, etc.

Si constaret, quod incredibile est, productionem venire ex commercio mulieris cum bruto masculini sexus, baptizanda non esset, quia ex semine Adam non descendebat; secus, si ex congressu viri cum bestia generata fuisset. Sic Bonacina, plures alios citans, Tournely, S. Ligerius, etc.

Dubium esse potest an monstrum formam humanam certo habens, sit unus homo, vel plures homines: si unum sit caput et pectus, licet quatuor brachia et quatuor crura existant distincta, unicum est individuum completum, et ideo unicus conferendus est Baptismus more consueto: si vero duo sint capita et duo pectora, duos habentia tantum pedes sibi communes, duo judicantur esse individua, seorsim baptizanda, nisi periculum mortis immineat; tunc « poterit minister, » inquit Rituale Rom. « singulorum capitibus aquam infundens, omnes simul » baptizare, dicendo: *Ego vos, etc.* »

Si duo essent capita et unicum pectus, duplex conferendus esset Baptismus, unus super unum caput absolute, et alter super aliud caput, dicendo : *Si tu es alius homo.* Item si unicum esset caput et duo pectora, primo baptizandum foret caput cum intentione sacramentum conferendi individuo cuius est caput; deinde, infundendo aquam super utrumque pectus, cum intentione baptizandi individuum non baptizatum, in hypothesi quod adsit, dicendum esset : *Si alius es homo capax, ego te,* etc.

§ VIII.— De infantibus expositis et aliis domi baptizatis.

Constat, ex dictis, Baptismum sub conditione iterandum esse quoties dubitatur an valide fuerit collatus. Unde vel infans expositus habet schedulam eum baptizatum esse attestantem, vel non; si hujusmodi schedulam non habeat, baptizandus est, *ut patet*: si autem talem habeat schedulam, considerandum est an scriptura sit alicuius sacerdotis bene noti, vel non: in priori casu, Baptismus habendus est ut certus; in posteriori vero, iterandus est sub conditione. *Hæc decisio sequitur ex dictis, et probatione non indiget.*

Quando infans domi baptizatus in ecclesia præsentatur ad Baptismum, quærendum est quomodo fuerit baptizatus. Si, omnibus sedulo perpensis, aliquid remaneat dubium circa validitatem Baptismi ejus, iterum baptizandus est sub conditione.

Temere vero iterari non debet Baptismus certo collatus etiam a laico vel a muliere, ob solum apprehensum prioris Baptismi vitium, nullaque præmissa veritatis indagatione: *ita fere omnes;* et Benedict. XIV aestimat sic agentes irregularitatem contra rebaptizantes statutam incurrire, idque multis rationibus et auctoritatibus probat, Inst. 84, et de Synodo diœces., l. 7. n. 3, citans decisionem Congregationis concilii Trid., diei 27 martii 1683. Similiter Catech. concil. Trid., loquens de iis qui temere rebaptizant, ait, ubi de effectibus Baptismi: « Quod quidem sine sacrilegio facere non possunt, et » eam maculam suscipiunt quam divinarum rerum

» scriptores irregularitatem vocant. » Ergo Baptismum sub conditione iterare non licet, nisi, veritate explorata, de valore ejus rationabile dubium existat.

Sed petere solent theologi an Baptismus ab obstetricibus aut laicis datus haberi debeat ut dubius et generatim iterandus sit. Affirmat Sylvius, t. IV, citans Pastorale Mechliniense, synodum Ipreensem, etc. Cæteri vero negant, contenduntque veritatem exquirendam esse.

Plures theologi et synodi diœcesanae statuunt plenam fidem non adhibendam esse solius obstetricis vel chirurgi testimonio, nisi comprobetur assertione aliorum qui Baptismo præsentes fuerint.

In Synodo nostra diœcesana anni 1854 habetur: « Parochi non omittant docere fideles ac pueros quos catechizant, necessitatem et modum baptizandi infantem periclitantem, ut, casu adveniente, omnes sciant baptizare et sine cunctatione baptizent coram duobus testibus, si fieri potest, qui de modo quo Baptismus fuerit collatus, testimonium reddent. » Tit. III, cap. 2.

Parochi igitur monere debent obstetrics et chirurgos 1º ut extra necessitatem non baptizent; 2º ut in necessitate baptizantes, advocent testes, si possibile sit, qui factum inspiciant; 3º ut, si infans supervivat, testes eum comitentur ad ecclesiam, et a sacerdote baptizatuero separatim interrogati, simpliciter referant quid viderint.

Generatim baptizandi sunt sub conditione infantes domi baptizati: 1º si testes sibi non concordent, quando adsunt; 2º si deponere nolint; 3º si persona quæ baptizavit venire recuset, aut si in declaratione sua hæsitet. Si, e contra, sit proba, religiosa, sana, de modo rite baptizandi bene instructa, et lucide testificetur se infantem quem præsentat modo præscripto baptizasse coram testibus qui absunt, nec statim accersiri possunt, licet postea interrogari valeant, tunc, cum nulla est ratio de valore hujus Baptismi dubitandi, supplendæ sunt ceremoniæ, et deinde, interrogatis testibus, si rationabile exsurgeret dubium, Baptismus iterum sub conditione conferretur absque cæremoniis.

Attendenda tamen est doctrina Benedicti XIV, de Synod. diceces. l. 7, c. 6, n. 4, ubi expresse hæc leguntur : « Verum quanquam ex plurium attestatione major » profecto hauriatur rei gestæ certitudo, altamen sacri » canones sufficienter probatam habent collationem Bap- » tismatis per unum testem, præcipue si is testificetur » de facto proprio, hoc est, si affirmet illud a se fuisse » legitimate administratum, nec quidquam in contrarium » concurrat quod illius testimonio fidem detrahatur ; uti di- » serte decernitur in can. 110 et 112 de Consecrat., dist. 4, » et cap. Nuper, de Testibus, ubi interpretes omnes. »

ARTICULUS SECUNDUS.

DE BAPTISMO ADULTORUM.

Non est dubium quin adulti subditi sint Baptismo et ad illum, recte dispositi, admitti debeant, cum illos di- recte respiciant verba Christi *Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos.*

Certum est neminem invitum baptizandum esse, nec valide baptizari posse : id sequitur ex dictis in Tractatu de *Sacramentis in genere*, p. 468, et expresse declarat Innocentius III, in Decretal. l. 3, tit. 42, cap. 3, dicens : « Ille vero qui nunquam consentiit, sed penitus contradicit, nec rem nec characterem suscepit sacramenti (Baptismi). » Secus, si quis ex metu ad suscipiendum Baptismum sese determinaret : veram enim haberet intentionem sacramentum suscipiendi. Unde qui ex jussu et minis Baptismum petierunt, valide baptizati sunt quamvis hæc via sit injusta, odiosa, a ratione et religione reprobata.

Solæ igitur quæ hic moveri possunt difficultates spectant 1º dispositiones in adultis requisitas ad Baptismum, 2º catechumenatum, et 3º hæreticos ad Ecclesiam catholicae redeentes : de quibus brevissime acturi sumus.

§ I. — De dispositionibus requisitis in adultis ad Baptismum.

Ad validitatem Baptismi et characteris impressionem solus requiritur suscipientis consensus : verum, ut jus-

tificatio vi sacramenti suscipiatur, fides et contritio necessariae sunt illi.

1º *Fides*. Id quippe patet 1º ex verbis Christi, Marc. XVI, 16 : *Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit*; 2º ex facto eunuchi qui Baptismum petuit a Philippo, Act. VIII, 36, dicens : *Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? Dixit autem Philippus : Si credis ex toto corde, licet*; 3º ex verbis B. Pauli, Hebr. XI, 6 : *Sine fide impossibile est placere Deo*. Qualis autem hæc esse debeat fides ut sufficiat, dicitur in Tractatu de *Fide*.

2º *Contritio*. Probatur enim in Tractatu de *Poenitentia* contritionem in genere necessariam esse jure divino et naturali ad justificationem : cum autem justificatio per Baptismum, sicut per Pœnitentiam, obtineri debeat, sequitur eamdem requiri contritionem, videlicet saltem contritionem imperfectam cum aliquo Dei amore, sive spei, sive benevolentiae. Unde B. Petrus, Act. II, 38, ad Judæos petentes quid facere deberent : *Pœnitentiam agite, inquit, et baptizetur unusquisque vestrum*.

Sicut ergo peccatores præparandi et probandi sunt antequam absolvantur, sic et adulti priusquam baptizentur : non tamen præcepto confessionis astringuntur, quamvis conscientiam suam utilissime aperirent, ut tutius dirigi et convenientius præparari possent.

Quæritur amentes et furiosi baptizari possint.

R. Perpetuo amentes habendi sunt ut parvuli et iisdem regulis subjiciuntur quoad Baptismum. Qui vero rationis usum habuerunt, et postea in amentiam vel in pliensem lapsi sunt, vel, dum ratione utebantur, desiderium suscipiendi Baptismum manifestaverunt, vel non : in priori casu baptizandi sunt, quia præsumitur desiderium Baptismi in eis perseverare, aut saltem contrarium non constat, et hoc sufficit ut sacramentum periculo nullitatis non exponatur : in posteriori casu baptizari non possunt, defectu intentionis omnino requisitæ.

§ II. — De catechumenatu.

Catechumeni, sic dicti a verbo græco, κατηχουμένω, idem

significant ac viva voce prima elementa docere, ii intellegabantur homines qui a catechistis erudiebantur, et ad Baptismum præparabantur. Triplicis gradus olim distinguebantur, ut communius docent auctores et præsertim P. Martene, de antiquis Ecclesiæ Ritibus, t. 1, scilicet, audientes, electi et competentes.

Audientes ii dicebantur qui, Baptismum suscipere desiderantes, admittebantur ad catechismum ut elementa fidei dissererent : ipsis permittebatur audire verbum Dei in ecclesia et cæremoniis Missæ usque ad Offertorium assistere; tunc dicente diacono : *Catechumeni, discedite, egrediebantur* : et ideo pars ista Missæ vocata est Missa Catechumenorum.

Electi vocabantur illi qui, absoluto catechumenatus tempore, per scrutinia reperti erant digni ut ad gratiam Baptismi admitterentur : hæc scrutinia incipere solebant secunda Quadragesimæ hebdomada, et præcipuum habebatur Romæ feria quarta Majoris hebdomadæ.

Competentes ii erant qui sufficienter docti, probati et capaces reperti, petebant et rogabant ut sacramentum regenerationis sibi conferretur. Solemniter baptizari solebant in vigilia Paschæ aut Pentecostes.

Alii *audientes, genuflectentes* et *competentes* numerant, alii solum *audientes* et *competentes*, ut videre est apud Drouin, Ferraris, Billuart, Fleury, etc.

Tempus catechumenatus varium fuit et a prudentia episcoporum pendebat: primum statim conferebatur Baptismus iis qui sufficienter instructi erant et credebant, ut constat exemplo Cornelii, eunuchi reginæ Candacis, trium et quinque millium una et altera die ab Apostolis baptizatorum : postea diversa statuta sunt tempora, v.g., octo vel sex menses, et communius quadraginta dies.

Ritus autem instituendi catechumenos apud veteres situs erat præsertim in signo crucis, impositione manuum cum oratione, exorcismis, insufflatione in faciem, tactibus sputi in nares et aures, olei sancti unctione in pectora et scapulis, etc. Nunc cæremonia catechumenatus fit immediate ante Baptismum.

Qui munus apostolicum apud infideles impleturi sunt regulis pro his regionibus præscriptis stare debebunt, et cavere ne nimia facilitate indigos vel incapaces admittant ad Baptismum.

§ III. — De hæreticis ad Ecclesiam redeuntibus.

De fide est Baptismum ab hæreticis collatum non ideo esse nullum : non licet ergo iterare hoc sacramentum, præcise quia ab hæreticis fuit administratum. Unde sacra Congregatio concilii interrogata, *an et in quibus casibus hæretici debeant sub conditione rebaptizari, si ad fidem catholicam convertantur*, respondit, die 27 martii 1682, non esse rebaptizandos, nisi dubium adsit probable invaliditatis Baptismi.

Itaque qui authenticis documentis ostendunt se baptizatos fuisse apud hæreticos vel schismaticos essentiale baptizandi ritum retinentes, v. g., apud Græcos, aut in secta vulgo dicta *la petite Eglise*, non iterum baptizandi sunt. Si, e contra, veniant e secta in qua aliquid essentiale quandoque omittitur, requirendus est modus quo Baptismus fuerit administratus : si, exquisitione facta, dubium adhuc remaneat, aut si exquisitio propter aliquod impedimentum sit impossibilis, iterandus est sub conditione Baptismus.

Juxta Sylvium, Tournely, Bened. XIV, de Synodo diœces., l. 7, cap. 6, n. 7 et 8; S. Ligorium, l. 6, n. 137; Dens, etc., Baptismus ab Anglis, Lutheranis et Calvinistis collatus, ut dubius merito habetur, nisi de ritu exhibito certo constet, ac consequenter sub conditione iterandus est, quia, cum illi hæretici Baptismi necessitatem pro filiis fidelium non admittant, minus sollicite curant omnia essentialia observari, v. g., aquam rosaceam honoris causa adhibent, unus infundit aquam et alter pronuntiat verba, vestes et non carnem tingunt, etc.

Cum autem posterior Baptismus certus esse non possit, dubium est an remittat peccata post priorem Baptismum commissa : ea igitur hæreticus ad gremium Ecclesiæ re-

dicens confiteri tenetur et ab eis absolvit debet, sive ante,
sive post iterationem Baptismi.

CAPUT SEPTIMUM.

DE CÆREMONIIS BAPTISMII.

Ad cæremonias Baptismi referuntur patrinus, matrina et nomina baptizandis imponenda. Dicemus igitur 1º de patrinis et matrinis, 2º de nominibus imponendis, 3º de cæremoniis proprie dictis, et 4º de Baptismi registro.

ARTICULUS PRIMUS.

DE PATRINIS ET MATRINIS IN BAPTISMO.

Patrini dicti sunt, apud veteres *susceptores, sponsores, fide jussores, levantes*, etc. Eorum antiquitas, necessitas, qualitas, obligationes et numerus breviter expendi debent.

1º *Antiquitas*. Mos adhibendi patrinos est antiquissimus in Ecclesia; illius enim mentionem faciunt Tertullianus de Baptismo, cap. 18, S. Aug. variis in locis, etc., et semper fuit in usu. Rationem hujus institutionis, quæ a Christo vel ab Apostolis facta est, explicat S. Th., 3 part., q. 67, art. 7: « Spiritualis regeneratio, quæ fit per Baptismum, *inquit*, assimilatur quadam modo generationi carnali..... in generatione autem carnali parvulus nuper natus indiget nutrice et paedagogo; unde et in spirituali generatione Baptismi requiritur alius qui fungatur vice nutricis et paedagogi, in formando et instruendo eum quasi novitium in fide. »

2º *Necessitas*. In Baptismo privato non adhibetur patrinus, nec matrina; in solemni autem necesse est adhibere patrimum et matrinam, ex usu, vel unum, sive virum, sive mulierem, ut ait concil. Trid., sess. 24, cap. 2 de Reform. Matrim., et Rituale Rom. Solemniter baptizare sine patrino et matrina, aut saltem sine uno, peccatum esset mortale. Ita S. Ligorius, l. 6, n. 169, et

plures apud ipsum, qui etiam volunt gravis peccati reum esse parochum qui ad Baptismum admittit patrimum non designatum, quia ex concil. parentum est eum designare.

Monet *Dens*, t. v, potius baptizandum esse *solemniter sine patrino, quam cum haeretico, quia ex duobus malis minus est eligendum*. Hanc teneri posse regulam docemus non solum ubi agitur de haeretico, sed de alio certe excludendo, ut apostata, scandaloso, etc.

Concil. Rhedonense anni 1849 sic statuit, decreto XIII: « Patrinus et matrina simul, ut mos est receptus apud nos, adhibeantur, ita tamen ut, in casibus difficilioribus, parochis alterutrum tantum admittere liceat. Si accidat ut unus tantum adhibeatur, jam ad sacram communionem accesserit, etc. »

3º Ad officium patrini vel matrinæ admitti non debent 1º pater et mater baptizandi, 2º infideles, 3º haeretici, 4º publice excommunicati vel interdicti, 5º apostatae a fide, a religione vel ab Ordine sacro, 6º publice criminosi, si infamia eorum nulla tergiversatione celari possit, ut concubinarii secum viventes et liberos suos agnoscentes, conjuges civiliter tantum uniti, etc. Cavendum est ne, ob solum rumorem scandali vel impietatis, aliquis repellatur, quia exigere posset ut allegatio juridice probaretur, et inde multa incommoda. 7º Ritualia inter excludendos reponunt eos qui rudimenta fidei ignorant, qui ad sacram synaxim non accedunt, saltem in Paschate, etc. Recentiores episcopi statuerunt eos admitti posse qui aliqua saltem fidei catholicæ exhibent signa, v. g., identidem Missæ sacrificio assistunt, etiamsi Symbolum fidei recitare non possent aut nollent. Sane parochi hortari debent parentes, quantum prudentia sinit, ut digniores exhibeant personas; verum, in necessitate, minus malum eligendum est. Vid. conc. Rhed. citatum.

Excludendi sunt insuper 1º insani et infantes rationis usum non habentes; 2º impuberis, ex Rituali Romano: attamen si unus sit pubes, sufficit, ex consuetudine, alterum usum rationis habere; 3º religiosi et sanctimo-